

מענים לפרט ולמשפחה בקהילה

3.16

1. כללי

- 1.1 הוראה זו מבטלת את הוראה 3.16 מיום 22.6.2016.
- 1.2 משרד העבודה הרווחה והשירותים החברתיים מאפשר לפרטים או למשפחות שהן לקוחות המחלקות לשירותים חברתיים סיוע במימון מענים חומריים ושירותים תומכים למגוון צרכיהם במטרה לטפל, להגן, לשקם, לתמוך ולסייע לקידום מצבם או להבטיח קיום הולם.
- 1.3 המענה מתאפשר באמצעות המחלקה לשירותים חברתיים.
- 1.4 תנאים למימון המענה:
 - 1.4.1 המענה יתאפשר בהתאם לצורכי הלקוח.
 - 1.4.2 המענה יהווה מרכיב בתכנית התערבות.
 - 1.4.3 מימון המענה יתאפשר בהעדר מקור מימון אחר מכורח חוק, תקנה או הסדר.
 - 1.4.4 מימון המענה כפוף לסדרי העדיפויות של המחלקה ולתקציב שלרשותה.

2. הגדרות

2.1 הגדרת משפחה

משפחה היא שני אנשים או יותר שביניהם מתקיים או התקיים בעבר קשר המבוסס על קשר ביולוגי ו/או על הסדרים חוקיים – ובהם נישואין, אימוץ ואפוטרופסות או על הסדרים חברתיים ותרבותיים – בהם קשרי זוגיות מסוגים שונים. בני המשפחה, סביבם ו/או הרשויות הממשלתיות תופסים את הקשר כמחייב וכבעל משמעות. טיב הקשר בין בני המשפחה נמצא על רצף של הדדיות, הסכמה, מחויבות או תלות או כל שילוב ביניהם.

יחד עם זאת, בגיר יחיד אשר מתגורר בגפו ייחשב הוא יחידה משפחתית.

במשפחה, מתקיימת לרב אחד או יותר מהתפקודים הבאים: ניהול משק בית משותף, השגחה וטיפול פיזי בבני המשפחה, קשר רגשי, תמיכה ואהבה, הוספה של בני משפחה נוספים בעיקר על ידי הולדה או אימוץ, חיברות של בני המשפחה הצעירים, פיקוח חברתי על בני המשפחה, וכן ייצור, צריכה וחלוקה של משאבים ושירותים.

2.2 הגדרת פרט

אדם מעל גיל 18 ועד גיל זקנה על פי חוק גיל הפרישה תשנ"ד 2004.

3. אוכלוסיית יעד

- פרטים ומשפחות כהגדרתם בסעיף 2 לעיל וילדיהם עד גיל 18 או עד גיל 21 כאשר הם משרתים בצבא הגנה לישראל, שרות לאומי או אזרחי או נמצאים במסגרת חינוך מיוחד או בכיתה י"ב מסגרת בית ספרית מוכרת.
- יודגש כי חיילים בצבא הגנה לישראל מקבלים שירותי רווחה באמצעות יחידות הת"ש הצבאיות ולא במסגרת שירותי הרווחה המוניציפליים.

4.1 שיפור תפקוד

פעולה	מענה	נקודות זיכוי מרביות לשנה	תדירות הזכאות	הערות
הערכה	אבחון תעסוקתי	8.5 נקודות זיכוי	חד פעמי לנפש	רק ברשות מקומית שאין בה מענים מגורים אחר (ובכלל זה אבחוניים שבאחריות מנהל מוגבלויות ומדוחים דרך המס"ר או סל שיקום וכדומה).
	אבחון פסיכולוגי (לבגירים)	8.5 נקודות זיכוי	חד פעמי לנפש	ברשות מקומית שאין בה מענים מגורים אחר. התשלום יהיה בהתאם לתעריפים שמופיעים בנספח להוראת תקנון העובדים הסוציאליים 8.5 "תעריפים לשירותים וטיפולים פסיכולוגיים".
	מסוגלות הורית	30 נקודות זיכוי	חד פעמי לנפש	באישור עובד סוציאלי מחוזי לסדרי דין
נסיעות	נסיעות לביקור בני משפחה השוהים במסגרות או במוסדות מחוץ לביתם באופן מתמשך (בכלל זה בית סוהר, אשפוז פסיכיאטרי וכדומה).		בהתאם לתכנית ההתערבות.	בתחבורה ציבורית להוציא מצבים שהעלות הכולל של נסיעה במונית זולה יותר, או קיימת מוגבלות שאינה מאפשר נסיעה בתחבורה ציבורית.
נסיעות	נסיעה למסגרת הגנה או חרום כגון למקלט לנשים נפגעות אלימות, מסגרת לדרי רחוב.		לפי הצורך	נסיעה במונית או באמצעי תחבורה אחר.
תעסוקה	מענים תומכי תעסוקה: כלי עבודה, רכישת ידע ומיומנויות, סיוע במימון הכשרה מקצועית, אימון תעסוקתי, אימון כלכלי ועוד.	20 נקודות זיכוי למשפחה בה משתתף מבוגר אחד מהמשפחה. 30 נקודות זיכוי כאשר בתכנית ההתערבות בתעסוקה משתתפים שני בני הזוג.	לשנה ובכל מקרה לא יותר משנתיים.	<ul style="list-style-type: none"> • מותנה בהשתתפות בתכנית התערבות תעסוקתית. • רק ברשות מקומית שאין מענה מגורים אחר.

4.2 משק בית

4.2.1 מענים למשק הבית יתאפשרו לאחר ביקור בית שמעיד על הצורך.

4.2.2 פירוט המענים :

המענה	נקודות זיכוי מרביות לשנה	תדירות הזכאות	הערות
כירים ותנור אפיה	7	7 שנים	
מזגן	15	7 שנים	
מקרר	20	7 שנים	
מכונת כביסה	10	5 שנים	
מייבש כביסה	5	5 שנים	
דוד לחימום מים	15	7 שנים	
ציוד לחימום הדירה	3	שנה	
ריהוט בסיסי	20	שנה	
ציוד לשינה	2	שנה	לנפש
צעצועים וספרים	3	שנה	
ביגוד והנעלה לבני המשפחה (לא כולל ילדים המסודרים בסידור חוץ בייתי)	3	שנה	לנפש
שיפור תנאי המגורים	30	5 שנים	בתנאי שהדירה בבעלות הלקוח ואין לו נכס נדל"ני נוסף הרשום על שמו.
סיוע בהעברת דירה	15	3 שנים	

4.2.3 הגדלת הזכאות להשתתפות המחלקה במימון המענים במצבים הבאים :

במצב של אובדן תכולת הדירה עקב גניבה, שריפה, שיטפון או במצב אחר בהתאם להערכת העובד הסוציאלי במחלקה. מנהל המחלקה יפנה בבקשה לאישור למפקח המחוזי של השירות לרווחת הפרט והמשפחה ולמרכז ארגון מינהל ופיתוח במחוז, על גבי טופס "בקשה חריגה" – נספח א'. הבקשה תדון בוועדת חריגים במחוז בראשות מרכז ארגון ומינהל ופיתוח ומרכז השירות לרווחת הפרט והמשפחה.

וועדת החריגים במחוז תעביר תשובה בכתב בחתימת שני המפקחים למחלקה תוך 10 ימי עבודה.

4.3 שכר דירה

4.3.1 סיוע בשכר דירה יתאפשר רק במצב שהלקוח פנה לרשויות השיכון לסיוע בשכר דירה ופנייתו טרם נענתה או שנדחתה, אך הוגש ערעור.

4.3.2 סיוע בשכר דירה מוגבל עד שלושה חודשים.

4.3.3 גובה המימון המרבי 15 נקודות זיכוי בחודש.

4.4 בריאות

4.4.1 המענים מותנים במיצוי כלל הזכויות במשרד הבריאות, בקופות החולים על-פי חוק ביטוח בריאות ממלכתי וביטוח בריאות פרטי וכן דרך ארגוני מתנדבים ועמותות כגון "חברים לרפואה", "יד שרה" וכדומה.

4.4.2 המענים בתחום הבריאות מותנים באישור רפואי.

4.4.3 המענים הם לנפש במשפחה.

המענה	נקודות זיכוי מרביות	תדירות הזכאות	הערות
טיפול שיניים	24	לשנת תקציב	מגיל 14 ומעלה.
הפסקת הריון	15	לשנת תקציב	באישור פיקוח מחוזי בשרות לרווחת הפרט והמשפחה.
משקפי ראייה	10	לשנת תקציב	
אביזרים אורתופדיים	5	לשנת תקציב	כגון: נעליים, מדרסים.
מכשיר שמיעה	20	לשנת תקציב	40 נקודות זיכוי לשתי אוזניים.
הסעות לטיפולים רפואיים	8	לחודש	רק עבור טיפול כימותרפיה ודיאליזה. סיוע בהסעות לטיפולים למחלות קשות אחרות יתאפשרו במקרים מיוחדים רק באישור מפקח מחוזי שירות פרט ומשפחה.
תזונה מיוחדת	5	לחודש	חובה על המשפחה להמציא אישור רפואי המצביע על ההכרח בתזונה מיוחדת הנובעת ממחלה.

4.5 מענים חריגים

במקרים חריגים בהם עולה הצורך למתן סיוע שאינו נכלל בהוראה זו ובהוראות אחרות, או כאשר להערכת המחלקה המשפחה אינה יכולה לעמוד בגובה ההשתתפות שנקבעה לה בתחשיב הזכאות, מנהל המחלקה יפנה בבקשה לאישור המענה החריג למרכז המחוזי של השירות לרווחת הפרט והמשפחה ולמרכז המחוזי של אגף ארגון מינהל ופיתוח, על גבי טופס "בקשה חריגה" – נספח א'. הבקשה תידון בוועדת חריגים במחוז בראשות מרכז ארגון ומינהל ופיתוח ומרכז השירות לרווחת הפרט והמשפחה. וועדת החריגים במחוז תעביר תשובה בכתב בחתימת שני המרכזים למחלקה תוך 10 ימי עבודה.

5. זכאות

5.1 עובד מנהל וזכאות יחשב את ההשתתפות בהתאם למבחני הזכאות הרגילים. **למען הסר ספק** – התחשיב המיוחד לעזרות שהוגדרו בעבר "חד פעמיות" מבוטל.

5.2 **טבלה לקביעת השתתפות הלקוח לפרט ולמשפחה בקהילה.**
ההשתתפות היא באחוזים מתוך ההוצאה.

רמת הכנסה	הכנסה ממוצעת לנפש למשפחה הפונה (בנ"ז) יחיד	הכנסה ממוצעת לנפש למשפחה הפונה (בנ"ז) 2 נפשות	הכנסה ממוצעת לנפש למשפחה הפונה (בנ"ז) 3 נפשות ויותר	השתתפות באחוזים	הוצאה עד 5 נ"ז	הוצאה עד 10 נ"ז	הוצאה עד 15 נ"ז	הוצאה עד 20 נ"ז	הוצאה עד 25 נ"ז	הוצאה עד 30 נ"ז	הוצאה עד 35 נ"ז	הוצאה עד 40 נ"ז
א	עד 11	עד 8	עד 7	השתתפות באחוזים	10	10	10	10	10	10	10	10
ב	עד 12	עד 9	עד 8	השתתפות באחוזים	20	15	15	15	15	15	15	10
ג	עד 13	עד 10	עד 9	השתתפות באחוזים	30	20	20	20	20	20	20	15
ד	עד 14	עד 11	עד 10	השתתפות באחוזים	40	30	25	25	25	25	25	25
ה	עד 15	עד 12	עד 11	השתתפות באחוזים	50	40	30	30	30	30	30	25
ו	עד 16	עד 13	עד 12	השתתפות באחוזים	60	50	40	35	35	35	30	30
ז	עד 17	עד 14	עד 13	השתתפות באחוזים	70	60	50	40	40	35	30	30
ח	עד 18	עד 15	עד 14	השתתפות באחוזים	80	70	60	50	45	40	35	35
ט	עד 19	עד 16	עד 15	השתתפות באחוזים	90	80	70	60	50	45	40	40
י	עד 20	עד 17	עד 16	השתתפות באחוזים	100	90	80	70	60	50	45	45
יא	עד 21	עד 18	עד 17	השתתפות באחוזים			90	80	70	60	50	50
יב	עד 22	עד 19	עד 18	השתתפות באחוזים			100	90	80	70	60	60
יג	עד 23	עד 20	עד 19	השתתפות באחוזים				100	90	80	70	60
יד	עד 24	עד 21	עד 20	השתתפות באחוזים					100	90	80	75
טו	עד 25	עד 22	עד 21	השתתפות באחוזים						100	90	80
טז	עד 26	עד 23	עד 22	השתתפות באחוזים							100	90

הסבר: "עד" – ו"עד בכלל"

למשל: עד 9 נקודות זיכוי – המשמעות: 8.1, 8.2, 8.3, 8.4, 8.5, 8.6, 8.7, 8.8, 8.9 או 9 נקודות זיכוי בדיוק.

ההשתתפות היא באחוזים מן ההוצאה, לאותן רמות ההכנסה כמצוין בטבלה. להוצאות הגבוהות מאלו המופיעות בטבלה, תוגבל ההשתתפות לשיעור 10% מתוספת ההוצאה המצוינת בטבלה.

דוגמה – לקוח ברמת הכנסה י"ב והוא יחיד, המבקש השתתפות בהוצאה השווה ל – 50 נקודות זיכוי, תיקבע ההשתתפות כך:

על 40 נקודת זיכוי ישלם 60%

$40 \times 60\% = 24$

על 10 נקודת זיכוי נוספות ישלם 10%

$10 \times 10\% = 1$

סך הכל השתתפותו:

25

6.1 משך העזרה

מתן השירות מעבר לאמור בסעיף 4 לעיל מותנה בקיום המשך מצב הנזקקות ובבדיקת זכאות חוזרת, לפי האמור בהוראה 1.13 בתקנון עבודה סוציאלית.

6.2 איחוד עזרה

סך כל ההוצאות שיאושרו למשפחה אחת לא יעלה על 60 נקודות זיכוי לשנה. במצבים חריגים כאשר ההוצאה הכוללת עולה על 60 נקודות זיכוי תוגש בקשה בכתב לאישור מפקח השירות לרווחת הפרט והמשפחה. (לא כולל הרחבת הזכאות על פי סעיף 4.2.3).

6.3 השתתפות היחידה המשפחתית ברכישת השרות לא תפחת מ- 10% מן ההוצאה.

7 נוהל ביצוע ומעקב

7.1 העובד הסוציאלי המטפל יציין ויפרט את הנזקקות של היחידה בתיק לקוח בגיליון ההתערבות.

7.2 עובד מנהל זכאות יבדוק את הזכאות ויחשב את השתתפות היחידה בתשלום מההוצאה הכוללת על פי הטבלה שבסעיף 5.2 לעיל.

7.3 התשלומים יאושרו רק על פי חשבוניות המציגות מספר קבלה על שם הלקוח, ויתויקו בתיק המשפחה.

7.4 מנהל המחלקה או מי שהוסמך על ידו יאשר את ההחלטה או ידחה אותה ויציין את קביעתו בצירוף חתימתו.

7.5 קניה של ציוד או שירות אחר שעלותו גבוהה מ- 4 נקודות זיכוי תתבצע בהתאם למקובל במוסד ציבורי ועל פי נוהלי המכרזים המחייבים קבלת שלוש הצעות מחיר ובחירה של ההצעה הטובה והזולה מביניהן.

7.6 התשלום לנותן השירות או לספק יהיה על פי פקודת מס הכנסה, נספח ד' בהוראה 1.18 בתקנון עבודה סוציאלית.

8 גביית תשלום השתתפות הלקוח

8.1 תשלום השתתפות הלקוח יתבצע באחת משתי הדרכים הבאות:

8.2 הלקוח ישלם את מלוא הסכום לספק (השתתפות לקוח + השתתפות מחלקה) ולאחר שימציא חשבונית-קבלה על שמו יקבל את המחאת המת"ס. על החשבונית להיות בסך השתתפות מחלקה + השתתפות לקוח כפי שנקבעה. במקרה זה המחאת המת"ס תהיה על שם הלקוח.

8.3 המחלקה תעביר המחאת מת"ס על שם הספק בסך השתתפות המחלקה שנקבעה והלקוח ישלם את השתתפותו עד מלוא הסכום בתשלום ישיר לספק. הלקוח יעביר למחלקה חשבונית-קבלה על מלוא הסכום של המוצר/השירות אשר מוכיחה כי השלם השתתפותו (על החשבונית להיות בסך השתתפות מחלקה + השתתפות לקוח כפי שנקבעה).

8.4 דמי השתתפות ישולמו לגזברות הרשות המקומית או יופקדו לחשבון בנק של הרשות המקומית באמצעות שובר שיינתן ללקוח מהמחלקה. לאחר המצאת השובר החתום מגזברות הרשות המקומית או מסניף הבנק, תשלם המחלקה את מלוא התשלום לנותן השירות ותדווח למשרד על גביית ההשתתפות בטופס דיווח דרך הרשות על פי הוראה 1.18 בתקנון עבודה סוציאלית.

8.5 התשלום יינתן לנותן השירות רק לאחר קבלת חשבונית הכוללת מספר קבלה בהתאם להתחייבות.

8.5.1 קבלת נותן השירות על קבלת המקדמה.

8.5.2 התחייבותו בכתב למתן השירות.

8.6 בתיק המשפחה יישמר שובר התשלום או קבלה או אישור על תשלום השתתפות הלקוח לגזברות הרשות, לחשבון הבנק של הרשות המקומית או לנותן השירות.

9.1 הדיווח למערכת תשלומי סיוע מתקנה תקציבית 23.10.26.41 ייעשה על פי הסמלים שלהלן:

סמל	סוג העזרה
4.1	ציוד שינה
4.2	ריהוט בסיסי
4.3	ציוד לחימום הדירה
4.4	כיריים ותנור אפיה
4.5	דוד לחימום מים
4.6	מקרר
4.7	מכונת כביסה
4.7	מייבש כביסה
5.1	מענים חריגים
5.2	נסיעה לביקור בני משפחה במוסדות/נסיעה למסגרת הגנה/חרום
5.7	תזונה מיוחדת
5.9	מזגן
7.8	שכר דירה
7.5	שיפורים תנאי מגורים
7.6	סיוע בהעברת דיוור
8.1	סיוע בהוצאות נסיעה לטיפולים רפואיים
8.3	אביזרים רפואיים
8.4	טיפול שיניים

9.2 הדיווח למערכת תשלומי סיוע מתקנה תקציבית 23.10.25.42 ייעשה על פי הסמלים שלהלן:

סמל	סוג העזרה
64	ציוד שינה לילדים
65	ריהוט בסיסי לילדים
66	תזונה מיוחדת לילדים
67	ציוד ביתי בסיסי אחר לילדים
68	ביגוד והנעלה לילדים
69	צעצועים וספרים לילדים
71	הוצאות המשתלבות עם שיפור תפקוד המשפחה

9.3 הדיווח באמצעות הרשות המקומית

דיווח באמצעות הרשות המקומית ייעשה עבור המענים הבאים: אבחון תעסוקתי, אבחון פסיכולוגי, מסוגלות הורית, מענים תומכי תעסוקה בכפיפות להוראה 1.18 בתקנון עבודה סוציאלית.

10 מימון

המימון על פי הסיווג ובמסגרת התקציב המאושר מהתקנות התקנות התקציביות:
 "סיוע מיוחד למשפחות במצוקה בקהילה" 23.10.26.41.0.
 "סיוע למשפחות עם ילדים" 23.10.26.41.8.
 "סיוע למשפחות עולים במצוקה בקהילה" 23.10.26.41.1.

11 בקרה

משרד העבודה הרווחה והשירותים החברתיים יוודא יישום הוראה זו באמצעות מפקחיו ועובדי האגף לביקורת פנימית.

ד"ר אביגדור קפלן
 המנהל הכללי

בקשה לאישור חריג

לכבוד

גברת/מר _____

מרכז/ת השרות לרווחת הפרט והמשפחה

לכבוד

גברת/מר _____

מרכז/ת אגף ארגון, מינהל ופיקוח ברשויות המקומיות

שם הרשות המקומית: _____ שם העובד הסוציאלי: _____ שם העובד זכאות: _____

הנדון: סיוע חומרי ללקוח/ה

ברצוננו לבקש אישורכם להתייחסות חריגה במקרה שלהלן:

שם הלקוח/ה: _____

גיל: _____

מצב משפחתי: _____

תיאור המצב בקצרה ועניינית: _____

הסיבות המרכזיות לחריג (נא לציין מה היה אמור להיות מאושר במקור):

העזרה המבוקשת:

סוג העזרה: _____

היקף העזרה/סכום העזרה: _____

השתתפות המחלקה המומלצת: _____

השתתפות הלקוח/ה המומלצת: _____

חישוב הזכאות:

סך הכנסות כולל: _____

סך הכנסות נחשב לחישוב זכאות: _____

השתתפות פונה לפי חישוב זכאות רגיל: _____

חישוב הזכאות:

סך הכנסות כולל: _____

סך הכנסות נחשב לחישוב זכאות: _____

השתתפות פונה לפי חישוב זכאות רגיל: _____

בברכה,

מנהל המחלקה _____

שם: _____ תאריך: _____ חתימה: _____